

Tietojen antaminen vuoden 2011 rikos- ja riita-asioiden sovittelun tilastointia varten

Ohessa seuraa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen vuosittaiseen tilastoon tarkoitettujen muuttujien tiedonkoontilomake. Vuotuiseen perustiedonkoontilomakkeeseen tuotetaan ns. summaarista tietoa.

Tilastotietojen keruu toteutetaan internetkyselynä. Sähköinen tilastolomake löytyy osoitteesta: **<http://www.thl.fi/fi/tilastot/rikossovittelulomake>**

Katso tarkemmin kysymykset ja ohjeet.

Tietojen toimittaminen 28.2.2012 mennessä

Lisätietoja:

Suunnittelija Tuula Kuoppala, puh. 020 610 7234

Sähköposti: etunimi.sukunimi@thl.fi

Lomake: Rikos- ja riita-asioiden sovittelutilaston tiedonkeruu 2011

1. Aluehallintovirasto (AVI)		
4. Sovittelutoimiston sijaintikunta		
6. Sovittelutoimiston henkilöstö		
60. Johtaja (nimi)		
61. Sovittelun ohjaajat (kokopäivätoimiset)		lkm
62. Sovittelun ohjaajat (osa-aikaiset)		lkm
63. Muu henkilöstö (kanslia- vahtimestari jne.)		lkm
64. Aktiivisten sovittelijoiden määrä		lkm
65. Reservissä olevien sovittelijoiden määrä		lkm
11. Vuoden aikana toimistoon tulleet jutut		kpl
111. Pura jutuista rikostapausten määrät		kpl
112. Pura jutuista riita-asioiden määrät		kpl
113. Pura jutuista lähisuhdeväkivaltatapausten määrät		kpl
13. Aloitteentekijä		
Rikostapauksessa aloite tuli		
131. poliisilta		kpl
132. syyttäjältä		kpl
133. asianosaisilta		kpl
joista	1331. uhrilta	kpl
	1332. tekijältä	kpl
134. sosiaaliviranomaisilta		kpl
135. vanhemmalta/huoltajalta		kpl
136. edunvalvojalta		kpl
137. muulta		kpl
Riita-asiassa aloite tuli		
138. yksityiseltä henkilöltä		kpl
139. oikeushenkilöltä		kpl

Lähisuhdeväkivaltatapauksessa aloite tuli			
140.	poliisilta		kpl
141.	syyttäjältä		kpl
14. Sovittelutoimistossa vuoden aikana			
14.1.	<u>käynnistyneet</u> rikostapaukset yhteensä		kpl
14.2.	<u>käynnistyneet</u> lähisuhdeväkivaltatapaukset yhteensä		kpl
14.3.	<u>keskeytyneet</u> rikostapaukset yhteensä		kpl
14.4.	<u>keskeytyneet</u> lähisuhdeväkivaltatapaukset yhteensä		kpl
15. Rikos- ja/tai lähisuhdeväkivaltatapauksen tyyppi			
151.	Rikostapaus: asianomistajarikos (AOR)		kpl
152.	Rikostapaus: virallisen syytteen alainen rikos (VSR)		kpl
153.	Lähisuhdeväkivaltatapaus: asianomistajarikos (AOR)		kpl
154.	Lähisuhdeväkivaltatapaus: virallisen syytteen alainen rikos (VSR)		kpl
16. Asianosaiset rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapauksissa			
161.	Tekijäksi epäiltyjä	Mies	Nainen
162.	Vahingonkärsijöitä/asianomistajia	Mies	Nainen
163.	Vahingon kärsijänä oikeushenkilö		
17. Sovitteluun ohjautuneet rikostapaukset purettuna rikosnimikkeittäin			
171.	lievä pahoinpitely		kpl
172.	pahoinpitely		kpl
173.	törkeä pahoinpitely		kpl
174.	ryöstö		kpl
175.	varkaus		kpl
176.	petos/kavallus		kpl
177.	vahingonteko		kpl
178.	luvaton käyttö		kpl
179.	kotirauhan rikkominen		kpl
1710.	laiton uhkaus		kpl
1711.	kunnianloukkaus		kpl
1712.	muu tapaus		kpl
Esimerkkitapauksia muu tapaus luokassa:			



18. Sovitteluun ohjautuneet lähisuhdeväkivaltatapaukset purettuna rikosnimikkeittäin

181.	lievä pahoinpitely	kpl
182.	pahoinpitely	kpl
183.	törkeä pahoinpitely	kpl
184.	väkivaltainen seksuaalirikos	kpl

20. Tekijäksi epäillyn ikä tekohetkellä rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapauksissa

201.	alle 15-vuotta
201.	15 – 17 – vuotta
203.	18 - 20 – vuotta
204.	21 – 29 – vuotta
205.	30 – 64 - vuotta
206.	65 -vuotta tai vanhempi

21. Asianomistajan/vahingonkärsijän ikä tapahtumahetkellä rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapauksissa

211.	alle 15-vuotta
212.	15-17 – vuotta
213.	18 - 20 – vuotta
214.	21 – 29 – vuotta
215.	30 – 64 - vuotta
216.	65 - vuotta tai vanhempi

26. Sopimukset

261.	Rikostapauksissa vuoden aikana syntyneet sopimukset	kpl
262.	Rikostapauksissa vuoden aikana syntyneet osasopimukset	kpl
263.	Riitatapauksissa vuoden aikana syntyneet sopimukset	kpl
264.	Rikos- ja riita-asioissa ei sopimusta	kpl
265.	Lähisuhdeväkivallan osalla vuoden aikana syntyneet sopimukset	kpl
266.	Lähisuhdeväkivallan osalla ei sopimusta	kpl



27. Rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapausten sopimusten korvausmuodot		
271. Rahakorvaukset, lukumäärä		kpl
272. Rahakorvausten yhteisarvo		€
273. Työkorvaukset, lukumäärä		kpl
274. Työkorvausten rahallinen arvo yhteensä		€
275. Omaisuuden palauttamiset, lukumäärä		kpl
276. Käyttäytymissopimukset, lukumäärä		kpl
277. Anteeksipyynnöt, lukumäärä		kpl
278. Ei vaatimuksia / vaatimuksista luopumiset, lukumäärä		kpl

Lomake: Rikos- ja riita-asioiden sovittelutilaston tiedonkeruu 2011 - Käsitteet ja määritelmät

6. Sovittelutoimiston henkilöstö

64. Aktiivisten sovittelijoiden määrä: Vuoden aikana sovitelleet.

11. Vuoden aikana toimistoon tulleet jutut:

Tutkintailmoitukset, esitutkintapöytäkirjat, riita-asiat tai muuta kautta, esim. suoraan asianosaiselta tulleet jutut. "Jutulla" tarkoitetaan esim. esitutkintapöytäkirjasta ilmenevien soviteltavien rikosnimikkeiden muodostamaa kokonaisuutta. "Juttu" voi siis käsittää yhden tai useamman rikos- (mukaan lukien lähisuhdeväkivalta) ja /tai riitatapauksen muodostaman kokonaisuuden.

111. Pura jutuista rikostapausten määrät:

Rikostapaukset ilmoitetaan poliisin esitutkintamateriaaliin kirjattujen rikosnimikkeiden asianumeroiden lukumäärien mukaisesti. Esitutkintapöytäkirjassa voi olla useita rikosnimikkeitä, mutta tähän merkitään lukumäärät vain soviteltavien rikosnimikkeiden osalta. Esimerkiksi huumausainerikos tai lapseen kohdistuva väkivaltarikos ei voine olla soviteltava rikos. Lähisuhdeväkivaltatapaukset ilmoitetaan kohdassa 113.

113. Pura jutuista lähisuhdeväkivaltatapauksen määrät:

Lähisuhdeväkivalta (fyysinen väkivalta, kuten lievä pahoinpitely, pahoinpitely, törkeä pahoinpitely tai väkivaltainen seksuaalirikos) on tapahtunut perheenjäsenten tai laajemmin lähisuhteessa eläneiden kesken, jolloin tapauksen osapuolina ovat aviopuolisot, avopuolisot, perheenjäsenet, kihlaparit, eronneet ja eroamassa olevat pariskunnat ja entiset seurusteluparit.

Lähisuhdeväkivaltamuuttujaan ei merkitä edellä mainittujen henkilöiden välillä tapahtunutta kunnianloukkausta, kotirauhan rikkomista tai esimerkiksi laitonta uhkaamista, sillä ne merkitään muuttujaan 17. asianmukaisesti kohtiin.

Lähisuhdeväkivaltaan ei tule pääsääntöisesti sisällyttää muita kuin henkeen ja terveyteen kohdistuneita rikoksia, tyypillisimmillään lievät pahoinpitelyt, pahoinpitelyt ja törkeät pahoinpitelyt. Jos kysymykseen tulee seksuaalirikos, jossa on käytetty väkivaltaa, tulee nämä sisällyttää lähisuhdeväkivaltatapauksiin (RL 20 luku). Tämä selkeyttää varsinaisen väkivallan sisällyttämisen lähisuhdeväkivallan käsitteeseen. Muille rikoksille on rikoslaissakin omat pykälänsä. Huomioi lähisuhdeväkivallan määritelmä myös muissa, lähisuhdeväkivaltaa koskevissa kysymyskohdissa.

13. Aloitteentekijät rikos- ja riita- ja lähisuhdeväkivaltatapauksissa:

Merkitään ao. kohtaan lukumäärät yhteensä. Muuttujan tittelöinnissä käytetään termiä "TAPAUS" sen takia, että alakohtiin merkitään myös sosiaaliviranomaisilta tulleet rikosasiat ja myös eri tahoilta tulleet riita-asiat. Rikosten ja lähisuhdeväkivallan osalta tässä tarkoitetaan yksittäisiä rikosasioita, jotka edellä on purettu jutuista. Huomioi ja vertaa lukumääriä kysymyskohdissa 111., 112. ja 113. annettuihin lukumääriin.

14. Sovittelutoimistossa vuoden aikana...

14.1. ja 14.2 käynnistyneet rikos- ja lähisuhdeväkivaltatapaukset:

Rikos- ja/tai lähisuhdeväkivaltatapauksen käsittelystä on tehty myönteinen päätös, ja tapaus on lähetetty sovittelijoille. Sovitteluprosessi on käynnistynyt, osapuolet ovat sopineet sovittelusta. Epäselvissä tilanteissa toimiston johtajan päätös ratkaisee, onko tapauksen käsittely käynnistynyt. Pelkkä tapauksen toimistoon tuleminen ei riitä merkitsemään sovittelun käynnistymistä. Huom! Toimistoon tulleet rikos- tai lähisuhdeväkivaltatapaukset eivät välttämättä käynnisty saman vuoden aikana (vrt. kysymys 111. ja 113.)

14.3 ja 14.4 keskeytyneet rikos- ja lähisuhdeväkivaltatapaukset:

Tapauksen käsittelystä on tehty myönteinen päätös, jonka jälkeen käsittely keskeytyy. Sovitteluprosessi keskeytyy sovittelulain 19 § mukaisesti: Sovittelutoimiston on keskeytettävä sovittelu välittömästi, jos osapuoli peruuttaa suostumuksensa tai jos on syytä epäillä, ettei suostumus ole vapaaehtoinen. Sovittelutoimisto voi myös keskeyttää sovittelun, jos osoittautuu, että muusta kuin 1 momentissa tarkoitetusta syytä sovittelun onnistumiselle ei ole edellytyksiä. Lukumäärään ei lasketa mukaan niitä tapauksia, joissa ei päästä sovittelun osapuolia tyydyttävään sopimukseen, ne kirjataan ao. kohtaan 26. ei sopimusta.

15. Rikos- ja/tai lähisuhdeväkivaltatapauksen tyyppi:

Merkitään tapausten määrät yhteensä. Huomio ja vertaa lukumääriä kysymyskohdissa 111. ja 113. annettuihin lukumääriin.

16. Asianosaiset rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapauksissa:

Mukaan luetaan tekijöiksi epäiltyjen henkilöiden ja asianomistajien - miesten ja naisten - lukumäärät yhteensä. Esimerkki: Kaksi henkilöä tappelee keskenään, molemmat ovat sekä tekijän että uhrin roolissa. Tilastoidaan kaksi uhria ja kaksi tekijää.

Tässä annetut lukumäärät eivät välttämättä täsmää kysymyskohtien 20 ja 21 kanssa, tarkan iän saaminen ei ole aina mahdollista.

163. Vahingon kärsijänä oikeushenkilö.

Oikeushenkilöä edustaneen sukupuolta ei kirjata.

Jos toinen osapuoli on kaupunki, jonka sisällä on monta yksikköä, voidaan kaikki eri yksiköt laskea omiksi oikeushenkilöikseen (Espoon kaupunki/Päiväkehrän koulu tai Espoon kaupunki/Matinkylän koulu). Tai, jos rakennusvirasto on ollut vuoden aikana viidessä tapauksessa asianomistajana, niin se myös ilmoitetaan oikeushenkilönä viisi kertaa tilastossa.

17. Sovitteluun ohjautuneet rikostapaukset purettuna rikosnimikkeittäin:

Merkitse ao. kohtaan tapausten lukumäärät. Huomioi rikostapauksen määritelmä kysymyskohdassa 11. eli rikosnimikkeitä purettaessa noudatetaan esitutkintapöytäkirjan mukaista kirjaustapaa: Esimerkiksi, jos poliisi on merkannut tapahtuneen pahoinpitelyn yhdeksi rikosasianimikkeeksi, niin se ilmoitetaan yhtenä pahoinpitelynä tai jos kahdeksi rikosasianimikkeeksi niin kahtena pahoinpitelynä. Vertaa kokonaislukumäärää kysymyskohdassa 111. annettuihin lukumääriin.

174. Ryöstö: Sisältää ryöstön ja kiristyksen.

175. Varkaus: Sisältää varkauden, törkeän varkauden, näpistyksen, kätkemisrikoksen.

176. Petos/kavallus: Sisältää lievän petoksen, petoksen, törkeän petoksen, lievän maksuvälinepetoksen, maksuvälinepetoksen, lievän kavalluksen, kavalluksen ja törkeän kavalluksen sekä vakuutuspetoksen, luottamusaseman väärinkäytön ja kiskontarikokset.

177. Vahingonteko: Sisältää lievän vahingonteon, vahingonteon ja törkeän vahingonteon.

178. Luvaton käyttö: Sisältää lievän luvattoman käytön, luvattoman käytön ja törkeän luvattoman käytön.

179. Kotirauhan rikkominen: Sisältää kotirauhan rikkomisen, törkeän kotirauhan rikkomisen, yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisen ja erityyppiset julkisrauhan rikkomiset.

1710. Laiton uhkaus: Sisältää laittoman uhkauksen ja pakottamisen.

1711. Kunnianloukkaus: Sisältää kunnianloukkauksen ja törkeän kunnianloukkauksen.

1712. Muu tapaus: Tämä on kaatoluokka, johon kirjaan edellisiin kategorisoimattomat nimikkeet kuten esim.: liikenne rikkomus, vammantuottamus, yleisvaaran tuottamus, eläinsuojelurikos, seksuaalinen hyväksikäyttö, järjestystä ylläpitävän henkilön vastustaminen, väärennys, virkamiehen vastustaminen, vapaudenriisto, moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, liikenneturvallisuuden vaarantaminen, luonnonsuojelurikos, maastoliikenne rikkomus, tuhotyön yritys, tuhotyö, hallinnan loukkaus. väärä ilmianto, järjestyssääntörikkomus, eläimen vartioimatta jättäminen, tavaramerkkirikkomus, työsopimuslakirikkomus, tekijänoikeusrikkomus, omankäden oikeus, väärän henkilötiedon antaminen.

Muu tapaus: Kerro esimerkkejä muu tapaus –luokkaan kuuluvista sovitelluista rikostapauksista (luettelo).

18. Sovitteluun ohjautuneet lähisuhdeväkivaltatapaukset purettuna rikosnimikkeittäin:

Merkitse ao. kohtaan tapausten lukumäärät. Vertaa kokonaislukumäärää kysymyskohdassa 113. annettuihin lukumääriin.

20. Tekijäksi epäillyn ikä tekohetkellä rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapauksissa:

Merkitään asiakohtaan lukumäärät yhteensä. Esimerkki: Kaksi henkilöä tappelee keskenään, molemmat ovat sekä tekijän että uhrin roolissa. Tilastoidaan kaksi uhria ja kaksi tekijää.

Lukumäärä ei välttämättä täsmää kysymyksen 16 kohdalla, tarkan iän saaminen ei ole aina mahdollista.

21. Asianomistajan/vahingonkärsijän ikä tapahtumahetkellä rikos- ja riitatapauksissa:

Merkitään asiakohtaan lukumäärät yhteensä. Esimerkki: Kaksi henkilöä tappelee keskenään, molemmat ovat sekä tekijän että uhrin roolissa. Tilastoidaan kaksi uhria ja kaksi tekijää.

Lukumäärä ei välttämättä täsmää kysymyksen 16 kohdalla, tarkan iän saaminen ei ole aina mahdollista.

26. Sopimukset:

Yksi rikostapaus voi johtaa korkeintaan yhteen sopimukseen. Vaihtoehtoina ovat joko syntyneet sopimukset (261.), syntyneet osasopimukset (262.) tai sopimusta ei syntynyt (264.)

261. Rikostapauksissa vuoden aikana syntyneet sopimukset

Merkitään sovitelluissa rikostapauksissa syntyneiden sopimusten lukumäärä.

262. Rikostapauksissa vuoden aikana syntyneet osasopimukset

Rikostapauksissa on asiassa päästy sovintoon osittain, tai osa osallistuneista on päässyt sopimukseen.

263. Riitatapauksissa vuoden aikana syntyneet sopimukset

Merkitään sovitelluissa riitatapauksissa syntyneiden sopimusten lukumäärä.

264. Rikos- ja riita-asioissa ei sopimusta

Merkitään lukumäärä niiltä osin, kun sopimusta ei ole syntynyt. Esimerkiksi sovitteluneuvottelu on käynnistynyt, mutta sopimusta ei syntynyt. Tässä ei ilmoiteta niitä tapauksia, joissa sovittelu on vielä kesken. Tässä ei ilmoiteta niitä tapauksia, joiden sovittelu on keskeytynyt. Keskeytyneet rikos- ja lähisuhdeväkivaltatapaukset ilmoitetaan kohdassa 14.2.

265. Lähisuhdeväkivallan osalla vuoden aikana syntyneet sopimukset

Merkitään sovitelluissa lähisuhdeväkivaltatapauksissa syntyneiden sopimusten lukumäärä

266. Lähisuhdeväkivallan osalla ei sopimusta

Merkitään lukumäärä niiltä osin, kun sopimusta ei ole syntynyt. Esimerkiksi sovitteluneuvottelu on käynnistynyt, mutta sopimusta ei syntynyt. Tässä ei ilmoiteta niitä tapauksia, joissa sovittelu on vielä kesken. Tässä ei ilmoiteta niitä tapauksia, joiden sovittelu on keskeytynyt. Keskeytyneet rikos- ja lähisuhdeväkivaltatapaukset ilmoitetaan kohdassa 14.2.

27. Rikos-, lähisuhdeväkivalta- ja riitatapausten sopimusten korvausmuodot

Yksi ja sama rikostapaus voidaan sopia usealla eri tavalla, mukaan otetaan kaikki sopimusmuodot. Esimerkiksi sopimuksessa tavaran palauttaminen ja käyttäytymissopimus saattavat edellyttää toisiaan (tulee kaksi merkintää). Kahdesta tekijästä toinen suorittaa rahakorvauksen, ja toinen korvaa tekemällä työtä (tulee kaksi merkintää).

Sovittelun kannalta tärkeät päärikosnimikkeet.

Huomaa, että RL 24 luvun kotirauhan rikkominen etc. ja kunnianloukkaus etc. on eroteltu myös edellä omiksi nimikkeikseen:

Pahoinpitelyt: lievä pahoinpitely, pahoinpitely, törkeä pahoinpitely (RL 21 luku)

Ryöstö: sisältää ryöstön ja kiristyksen (RL 31 luku).

Varkaus: sisältää varkauden, törkeän varkauden, näpistyksen, lievän luvattoman käytön, luvattoman käytön ja törkeän luvattoman käytön (RL 28 luku) ja kätkemisrikokset (RL 32 luku).

Petos/kavallus: sisältää lievän petoksen, petoksen, törkeän petoksen, lievän maksuvälinepetoksen, maksuvälinepetoksen, lievän kavalluksen, kavalluksen ja törkeän kavalluksen sekä vakuutuspetoksen, luottamusaseman väärinkäytön ja kiskontarikokset (RL 36 ja 37 luku).

Vahingonteko: sisältää lievän vahingonteon, vahingonteon ja törkeän vahingonteon (RL 35 luku).

Luvatton käyttö: sisältää lievän luvattoman käytön, luvattoman käytön ja törkeän luvattoman käytön (RL 28 luku).

Kotirauhan rikkominen: sisältää kotirauhan rikkomisen ja törkeän kotirauhan rikkomisen, yksityiselämää loukkaavan tiedon levittämisen ja erityyppiset julkisrauhan rikkomiset (RL 24 luku).

Laiton uhkaus: sisältää laittoman uhkauksen ja pakottamisen (RL 25 luku).

Kunnianloukkaus: sisältää kunnianloukkauksen (antaa toisesta valheellisen tiedon ja vihjauksen tai muuten halventaa toista) ja törkeän kunnianloukkauksen (RL 24 luku).